

راهنمای ایکنر نوزاد

کد محتوا: 5

تهیه و تنظیم :

کارگروه آموزش به بیمار

بازنگری 1400

خطرات زردی در موارد زیر

افزایش می یابد:

- ❑ مادرانی که RH منفی دارند.
- ❑ اگر نوزاد در روز اول دچار زردی شود.
- ❑ اگر فرزندان قبلی به دلیل زردی دچار عقب افتادگی ذهنی، معلولیت جسمی یا مرگ شوند.
- ❑ اگر زردی با علائم دیگر مانند بی حالی، مکیدن ضعیف، تب و وزن کمتر از 2 کیلوگرم و گسترش زردی تا ساق پاها همراه باشد.
- ❑ اگر زردی تا روز دهم از بین نرود.

توجهات نور درمانی

- ✓ بستن چشم های نوزاد با یک پارچه نرم.
- ✓ حفظ درجه حرارت بدن تا دچار کم آبی نشود.
- ✓ جابه جا کردن هر 2 ساعت.
- ✓ بستن ناحیه تناسلی در کودک جهت حفظ در برابر نور به هیچ وجه بدن نوزاد را چرب نکنید.
- ✓ فاصله چراغ تا نوزاد باید حفظ شود.

انواع زردی

4_ زردی ناشی از ناسازگاری ABO:

اگر خون نوزادی A یا B باشد و گروه خونی مادر O باشد مادر دارای آنتی بادی ضد A و ضد B می باشد. اگر موقع تولد مقداری خون مادر وارد خون نوزاد شود موجب لیز گلبولهای قرمز نوزاد شده و زردی ایجاد می کند که این نوع زردی در نوزاد اول خانواده دیده می شود زردی دوره نوزادی می تواند علل متعدد دیگری از قبیل سپتی سمی، خونریزی زیر پوست، هیپاتیت و ... داشته باشد.

تشخیص زردی:

- 1_ در اتاق با نور کافی فشار ملایمی روی قفسه سینه نوزاد وارد کنید. اگر هنگام برداشتن فشار، رنگ زرد روی پوست نوزاد باقی بماند با پزشک مشورت نمایید. این روش برای نوزادان یا بچه های با پوست روشن بهتر عمل می کند. برای بچه های دیگر زردی سفیدی چشم یا لثه را کنترل نمایید.
- 2_ پزشک ممکن است برای اندازه گیری بیلی روبین آزمایش درخواست کند.

درمان

- ❖ نور درمانی (استفاده از نور آبی و سبز)
- ❖ تعویض خون در موارد شدید

انواع زردی

3_ زردی ناشی از ناسازگاری

:RH

- اگر خون مادر **RH** منفی و خون نوزاد **RH** مثبت باشد در موقع زایمان سقط یا خونریزی در دوران حاملگی مقداری از خون جنین وارد خون مادر شده و در خون مادر آنتی بادی ضد **RH** تولید می شود که در حاملگی بعدی خون مادر که حاوی **RH** است وارد خون جنین شده و سبب لیز گلبول های قرمز **RH** مثبت جنین می شود در صورت شدت سبب آنمی و ادم در جنین می شود که هیدروپس فتالیس گفته می شود و در صورت سالم بودن نوزاد از روز اول زردی ظاهر می شود و بتدریج شدت می یابد. جهت پیشگیری لازم است که بعد از سقط و خونریزی در دوران حاملگی و تولد نوزاد **RH** مثبت در مادر **RH** منفی ، آمپول روگام در عرض حداکثر 72 ساعت تزریق شود.

انواع زردی

1_ زردی فیزیولوژیک نوزادان :

- این زردی بعد از 24 ساعت اول تولد بروز می کند و بعد از گذشت 7 تا 10 روز از بین می رود .
- سرعت بروز آن کمتر است.

2_ زردی ناشی از شیر مادر:

دو نوع است : نوع اول ناشی از کم بودن شیر مادر نوع دوم از هفته دوم به بعد ناشی از وجود آنزیمی خاص در شیر مادر است . زردی ناشی از شیر مادر تقریباً در 20 درصد نوزادان رسیده که از شیر مادر تغذیه می کنند دیده می شود این زردی پس از روز هفتم شروع می شود و برای 3 تا 10 هفته طول میکشد.

یرقان یا زردی

یرقان یا زردی عبارت است از زرد رنگ شدن پوست بدن در اثر تجمع یک نوع از ماده رنگی به نام بیلی روبین ، بروز زردی در نوزادان می تواند طبیعی و یا در اثر بیماری باشد. زردی به دلیل تاثیر بر روی مغز نوزاد می تواند باعث معلوایت یا مرگ او شود.

کلیه نوزادانی که دچار زردی می شوند حتی اگر حال عمومی کاملاً خوبی داشته باشند لازم است در اولین فرصت توسط پزشک معاینه شوند. احتمال بروز این عارضه در نوزاد نارس بیشتر است. زردی در هفته اول دوره نوزادی در 60 درصد نوزادان رسیده و در 80 درصد نوزادان نارس دیده می شود . زردی ابتدا در چشم ها و صورت شروع می شود و سپس به سمت شکم و پاها پیشروی می کند.
در صورت بروز زردی ، مادر شیر خود را به دفعات بیشتری به نوزاد داده و از دادن آب و قند و هر گونه داروی محلی یا گیاهی به نوزاد خودداری نمائید.